

Statutul Tribunalului Special pentru Crima de Agresiune împotriva Ucrainei¹

Înființat prin acordul încheiat la 25 iunie 2025 între Consiliul Europei și Ucraina, Tribunalul Special pentru Crima de Agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare «Tribunalul Special») funcționează în conformitate cu dispozițiile prezentului statut.

CAPITOLUL I - COMPETENȚA ȘI LEGEA APLICABILĂ

Articolul 1 - Competența Tribunalului Special

Tribunalul Special are competența de a investiga, urmări și judeca persoanele care poartă cea mai mare responsabilitate pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei. Această competență se bazează pe jurisdicția teritorială a Ucrainei.

Articolul 2 - Definiția crimei de agresiune

(1) În sensul prezentului statut, „crimă de agresiune” înseamnă planificarea, pregătirea, inițierea sau executarea, de către o persoană aflată în poziția de a exercita efectiv controlul sau de a dirija acțiunea politică sau militară a unui stat, a unui act de agresiune care, prin caracterul, gravitatea și amploarea sa, constituie o încălcare vădită a Cartei Organizației Națiunilor Unite.

(2) În sensul alineatului (1) din prezentul articol, „act de agresiune” înseamnă folosirea forței armate de către un stat împotriva suveranității, integrității teritoriale sau independenței politice a unui alt stat sau în orice alt mod incompatibil cu Carta Națiunilor Unite.

(3) Pentru a stabili dacă un act de agresiune, prin caracterul, gravitatea și amploarea sa, constituie o încălcare vădită a Cartei Organizației Națiunilor Unite, Tribunalul Special va lua în considerare Rezoluția 3314 (XXIX) a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 14 decembrie 1974 și toate rezoluțiile relevante ale Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite cu privire la Ucraina, inclusiv cele citate în preambulul

¹ CM(2025)103 – final – [1532/2.3] Consecințele agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei. Reuniunea 1532, 18 și 24 iunie 2025.

Acordului între Consiliul Europei și Ucraina privind înființarea Tribunalului Special pentru Crima de Agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Acordul”).

(4) În sensul prezentului statut, în contextul agresiunii împotriva Ucrainei, un act de agresiune care, prin caracterul, gravitatea și amploarea sa constituie o încălcare vădită a Cartei Organizației Națiunilor Unite, este de asemenea considerat a constitui un război de agresiune.

Articolul 3 - Legea aplicabilă

Tribunalul Special aplică:

- (a) în primul rând, prezentul statut și Regulamentul de procedură și de administrare a probelor adoptat în conformitate cu articolul 15 din prezentul statut;
- (b) în al doilea rând, tratatele aplicabile, dreptul internațional cutumiar și principiile generale de drept atunci când este necesar pentru a asigura conformitatea cu standardele acceptate ale dreptului penal internațional;
- (c) în lipsa acestora, dispozițiile dreptului penal al Ucrainei referitoare la urmărirea penală și pedepsirea crimei de agresiune.

Articolul 4 - Răspunderea penală individuală și irelevanța calității oficiale

(1) O persoană aflată în poziția de a exercita efectiv controlul sau de a dirija acțiunea politică sau militară a unui stat care a planificat, instigat, ordonat sau comis, sau a încercat să comită, o infracțiune menționată la articolul 2 din prezentul statut este responsabilă individual pentru infracțiune. Aceasta nu aduce atingere răspunderii statelor în temeiul dreptului internațional.

(2) În sensul prezentului statut, poziția oficială a oricărei persoane acuzate la momentul presupusei comiterii unei infracțiuni, fie ca șef de stat sau de guvern, membru al unui guvern sau al unui parlament, reprezentant ales sau funcționar guvernamental, nu exonerează persoana respectivă de răspunderea penală și nici nu atenuează pedeapsa.

(3) O amnistie acordată oricărei persoane care intră în competența Tribunalului Special cu privire la infracțiunea menționată la articolul 2 din prezentul statut nu constituie un obstacol în calea urmăririi penale.

Articolul 5 - Clauza de neatingere

Nicio dispoziție din prezentul statut nu poate fi interpretată ca limitând sau aducând atingere în vreun fel normelor de drept internațional existente sau în curs de dezvoltare în alte scopuri decât prezentul statut.

CAPITOLUL II - ORGANIZAREA ȘI ADMINISTRAREA TRIBUNALULUI SPECIAL

Articolul 6 - Organizarea Tribunalului Special

Tribunalul Special se compune din:

- (a) camere;
- (b) parchetul; și
- (c) grefa.

Articolul 7 - Judecătorii și componența camerelor

- (1) Camerele sunt compuse din diferite formațiuni, după cum urmează:
 - (a) un judecător în calitate de judecător de Cameră preliminară;
 - (b) trei judecători în Camera de primă instanță; și
 - (c) cinci judecători în Camera de apel.
- (2) Președintele Tribunalului Special poate desemna judecători supleanți pentru fiecare formațiune, după caz. Principiile și procedurile care reglementează aplicarea prezentului alineat sunt cele prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.
- (3) Fiecare judecător servește numai în camera la care a fost repartizat.
- (4) Președintele Tribunalului Special este ales pentru un mandat de trei ani, care poate fi reînnoit o singură dată, de către majoritatea absolută a judecătorilor tribunalului, întruniți în sesiune plenară. Vicepreședintele Tribunalului Special este ales cu majoritatea absolută a judecătorilor tribunalului în ședința plenară. În absența sau în caz de incapacitate a președintelui Tribunalului Special, vicepreședintele preia atribuțiile președintelui Tribunalului Special până când acesta își reia atribuțiile sau este înlocuit.
- (5) Președintele Tribunalului Special este președintele camerei de apel. Camera de primă instanță și camera preliminară aleg un președinte care conduce procedura în camera în care a fost ales.

Articolul 8 - Calificarea și alegerea judecătorilor pentru camere

- (1) Judecătorii Tribunalului Special sunt persoane de înaltă ținută morală, imparțiale și integre, care posedă calificările cerute în țările lor pentru numirea în cele mai înalte funcții judiciare. Aceștia sunt independenți în exercitarea funcțiilor lor și nu solicită și nu acționează pe baza instrucțiunilor primite de la un guvern sau de la orice altă sursă. Doi judecători nu pot fi resortisanți ai aceluiași stat. În sensul apartenenței la Tribunalul Special, o persoană care ar putea fi considerată resortisant al mai multor state este considerată resortisant al

statului în care persoana respectivă își exercită în mod obișnuit drepturile civile și politice. La alegerea judecătorilor, se ține seama în mod corespunzător de experiența candidaților în materie de drept penal, în special de experiența lor în procesele penale și de drept internațional, precum și de asigurarea unui echilibru geografic și de gen și a reprezentării diferitelor sisteme juridice.

(2) Membrii și membrii asociați ai Comitetului de conducere a Tribunalului special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Comitetul de conducere”), astfel cum a fost stabilit prin Acordul parțial extins al Consiliului Europei privind Comitetul de conducere Tribunalului special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Acordul parțial extins”), pot propune candidați pentru lista de judecători. Candidatul propus nu trebuie să fie resortisant al unui stat care este membru sau membru asociat al Comitetului de conducere. Lista de judecători include 15 judecători cu mandate eșalonate, pentru a asigura funcționarea eficientă și efectivă a Tribunalului Special.

(3) Un grup consultativ independent recomandă Comitetului de conducere cei mai potriviți candidați pentru lista de judecători. Acest grup consultativ, ai cărui membri sunt numiți de Comitetul de conducere, este format din șapte membri eminenți ai celor mai înalte instanțe naționale, foști judecători ai instanțelor și tribunalelor penale internaționale și alți avocați de înaltă ținută morală cu o experiență substanțială în dreptul internațional, inclusiv în dreptul penal internațional. În componența sa, grupul consultativ se va strădui să realizeze un echilibru geografic și de gen.

(4) În conformitate cu Acordul parțial extins și cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor, comitetul de gestionare va alege judecătorii prin vot secret, cu majoritate absolută, pentru o perioadă de nouă ani. Dar, în ceea ce privește judecătorii aleși la prima alegere, mandatele a cinci judecători expiră la sfârșitul a trei ani, iar mandatele altor cinci judecători expiră la sfârșitul a șase ani. Judecătorii ale căror mandate expiră la sfârșitul perioadelor inițiale de trei și șase ani menționate mai sus sunt aleși prin tragere la sorți de către Secretarul General al Consiliului Europei (denumit în continuare „Secretarul General”) imediat după încheierea primei alegeri. Judecătorii nu sunt eligibili pentru realegere.

(5) Judecătorii nu primesc remunerație sau alte beneficii pentru a face parte din listă. Judecătorii se vor strădui să nu întreprindă nicio activitate care ar putea compromite capacitatea președintelui Tribunalului Special de a-i desemna să exercite funcții de judecător în cadrul Tribunalului Special.

(6) Președintele Tribunalului Special desemnează judecători din listă pentru formațiunile Tribunalului Special sau pentru orice altă chestiune prevăzută de prezentul statut sau de Regulamentul de procedură și de administrare a probelor. Formațiunile de judecată sunt compuse preponderent din judecători cu experiență în materie de procese penale. Atunci când este desemnat să judece o fază preliminară, de primă instanță sau de apel a unei

cauze, judecătorul este desemnat pentru o perioadă de trei ani sau până la finalizarea fazei de procedură pentru care este desemnat. Mandatul poate fi prelungit pe durata necesară pentru finalizarea cauzei sau a fazei procedurii pentru care este desemnat. Judecătorii vor fi prezenți la sediul Tribunalului Special numai în măsura în care este necesar, la cererea președintelui Tribunalului Special, pentru exercitarea funcțiilor care necesită prezența lor. În măsura în care este posibil și conform deciziei președintelui Tribunalului Special, funcțiile pot fi exercitate la distanță.

(7) Judecătorul de cameră preliminară care a confirmat rechizitoriul nu va face parte din camera de primă instanță sau din camera de apel desemnată în cauză.

(8) Președintele Tribunalului Special poate, la cererea unui judecător, să îl scutească pe judecătorul respectiv de exercitarea unei funcții în temeiul prezentului statut, în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

(9) Un judecător nu participă la nicio cauză în care imparțialitatea sa ar putea fi pusă la îndoială în mod rezonabil din orice motiv. Un judecător este descalificat dintr-o cauză în conformitate cu prezentul alineat în cazul în care, *inter alia*, judecătorul respectiv a fost implicat anterior, în orice calitate, în cauza respectivă în fața Tribunalului Special sau într-o cauză penală conexă la nivel național care implică persoana care face obiectul anchetei sau urmăririi penale. De asemenea, un judecător este descalificat din orice alte motive prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor. Un judecător nu poate fi descalificat numai pe baza naționalității sale. Procurorul sau persoana investigată sau urmărită penal poate solicita descalificarea unui judecător în temeiul prezentului alineat. Orice chestiune referitoare la descalificarea unui judecător se soluționează cu majoritatea absolută a judecătorilor tribunalului, reuniți în sesiune plenară. Judecătorul contestat are dreptul să își prezinte observațiile cu privire la această chestiune, dar nu participă la luarea deciziei.

(10) În cazul unui post vacant pe lista de judecători, se organizează o alegere în conformitate cu prezentul articol pentru a ocupa postul vacant. Judecătorul ales pentru a ocupa un post vacant își exercită mandatul pentru perioada rămasă din mandatul predecesorului și, dacă această perioadă este de doi ani sau mai puțin, este eligibil pentru realegere pentru un mandat complet.

Articolul 9 - Parchetul

(1) Parchetul este un organ independent al Tribunalului Special. Procurorul Tribunalului Special (denumit în continuare „Procurorul”) și personalul permanent al parchetului nu vor solicita instrucțiuni de la niciun guvern sau de la nicio altă autoritate și nu vor acționa în baza acestora. Ei nu se angajează în nicio altă activitate de natură profesională. Procurorul răspunde de efectuarea de anchete și urmăririi penale independente și imparțiale.

(2) Procurorul este asistat de cel puțin un procuror adjunct și de personalul necesar pentru îndeplinirea efectivă și eficientă a funcțiilor care îi sunt atribuite.

Articolul 10 - Calificarea și alegerea procurorului

(1) Procurorul trebuie să aibă o înaltă ținută morală, să posede cel mai înalt nivel de competență profesională și să aibă o vastă experiență în desfășurarea de anchete și urmăriri penale.

(2) Toate statele care sunt membre sau membre asociate ale Comitetului de conducere pot propune candidați pentru funcția de procuror. Nominalizările pentru funcția de procuror ar trebui, de preferință, să fie făcute cu sprijinul mai multor state. Candidatul propus nu trebuie neapărat să fie resortisant al unui stat care este membru sau membru asociat al Comitetului de conducere.

(3) Grupul consultativ recomandă Comitetului de conducere candidații cei mai potriviți.

(4) Procurorul este ales prin vot secret de către majoritatea absolută a membrilor Comitetului de conducere. Mandatul procurorului este de șapte ani. Acesta nu este eligibil pentru realegere. Procurorii adjuncți sunt aleși în același mod ca și procurorul, de pe o listă de candidați furnizată de procuror, pentru un mandat de șapte ani, fără posibilitatea realegerii.

(5) Procurorul și procurorii adjuncți nu participă la nicio chestiune în care imparțialitatea lor ar putea fi pusă la îndoială în mod rezonabil. Procurorul și procurorii adjuncți nu pot fi descalificați numai pe baza naționalității lor.

(6) Orice chestiune referitoare la descalificarea procurorului și a procurorilor adjuncți este soluționată de camera de apel. Persoana anchetată sau urmărită penal poate solicita în orice moment descalificarea procurorului și a procurorilor adjuncți pentru motivele prevăzute în prezentul articol; iar procurorul și procurorii adjuncți, după caz, au dreptul să își prezinte observațiile cu privire la această chestiune.

Articolul 11 - Grefa

(1) Grefa este responsabilă de administrarea și deservirea Tribunalului Special.

(2) Grefa este compusă din grefierul Tribunalului Special (denumit în continuare „Grefierul”) și din orice alt membru al personalului care poate fi necesar.

(3) Grefierul înființează, în cadrul grefei:

(a) o Unitate pentru victime și martori, care asigură, după caz și în consultare cu camerele și cu parchetul, respectiv cu unitatea de apărare, măsuri de protecție și

dispoziții de securitate, consiliere și altă asistență adecvată pentru martori și alte persoane care se află în pericol din cauza declarațiilor date de acești martori și organizează reprezentarea victimelor în fața Tribunalului Special;

(b) o Unitate de Detenție, care gestionează condițiile de detenție ale suspectilor și inculpaților; și

(c) o Unitate de apărare independentă, care protejează drepturile apărării, întocmește o listă de avocați ai apărării, oferă sprijin și asistență avocaților apărării și persoanelor care au dreptul la asistență juridică, inclusiv, după caz, cercetare juridică, strângerea de probe și consiliere, și se înfățișează în fața Tribunalului Special cu privire la chestiuni specifice.

(4) Fără a aduce atingere autorității procurorului în temeiul prezentului statut de a primi, obține și furniza informații și de a stabili canale de comunicare în acest scop, grefierul servește drept canal de comunicare al Tribunalului Special.

(5) Grefierul poate coordona cu autoritățile naționale luarea în custodie a persoanelor acuzate.

(6) Grefierul este responsabil de securitatea internă a Tribunalului Special, în consultare cu Președintele Tribunalului Special și cu Procurorul, precum și cu statul gazdă.

Articolul 12 - Calificarea și numirea grefierului

(1) Grefierul trebuie să aibă o înaltă ținută morală, să posede cel mai înalt nivel de competență profesională și să aibă o vastă experiență în administrarea justiției penale internaționale.

(2) În urma alegerii de către judecătorii tribunalului în ședință plenară, grefierul este numit de Secretarul general pentru un mandat de patru ani. Acesta sau aceasta este eligibil(ă) pentru reînnoirea numirii.

Articolul 13 - Personalul Tribunalului Special

(1) Sub rezerva articolului 9 (2) și a articolului 11 (2) din prezentul Statut, Secretarul general numește, la recomandarea președintelui Tribunalului Special, a procurorului și, respectiv, a grefierului, personalul calificat al Tribunalului Special care poate fi necesar. În cazul parchetului, aceasta include numirea anchetatorilor. În cazul Unității de apărare, aceasta poate include unul sau mai mulți avocați ai apărării.

(2) Atunci când fac recomandări de numire Secretarului general, președintele Tribunalului Special, procurorul și grefierul au în vedere cele mai înalte standarde de eficiență, competență și integritate, precum și următoarele criterii:

(a) o reprezentare echitabilă între regiunile geografice și sistemele juridice;

- (b) o reprezentare echitabilă a genurilor; și
- (c) expertiză juridică pe probleme specifice, după caz.

(3) În conformitate cu regulamentele și normele aplicabile ale Consiliului Europei, membrii sau membrii asociați ai Comitetului de conducere pot pune la dispoziția Tribunalului Special funcționari detașați pentru a sprijini activitatea grefei, a parchetului și a unității de apărare.

(4) Sub rezerva dispozițiilor articolului 51 din prezentul statut, Regulamentul funcționarilor Consiliului Europei se aplică personalului Tribunalului Special numit de Secretarul general și funcționarilor detașați, după caz.

Articolul 14 - Limbile de lucru ale Tribunalului Special

(1) Limba de lucru a Tribunalului Special este engleza. Regulamentul de procedură și de administrare a probelor stabilește în ce circumstanțe și în ce condiții pot fi utilizate alte limbi, ținând seama de cele două limbi oficiale ale Consiliului Europei.

(2) Aplicarea alineatului (1) al prezentului articol nu limitează în niciun fel drepturile suspectului sau ale acuzatului în temeiul articolelor 19 și 20 din prezentul Statut.

Articolul 15 - Regulamentul de procedură și de administrare a probelor

(1) De îndată ce este posibil după numirea lor, judecătorii Tribunalului Special, întruniți în ședință plenară, adoptă, cu o majoritate de două treimi, Regulamentul de procedură și de administrare a probelor pentru desfășurarea fazei preliminare, a fazei de primă instanță și a fazei de apel a procedurii, admiterea probelor, reprezentarea victimelor în cadrul procedurii, protecția martorilor, garanțiile pentru protecția informațiilor cu caracter personal, cooperarea internațională și asistența juridică, precum și alte aspecte adecvate. Regulamentul de procedură și de administrare a probelor reflectă cele mai înalte standarde de procedură penală internațională, în vederea asigurării unui proces echitabil și rapid. Regulamentul de procedură și de administrare a probelor intră în vigoare la încheierea următoarei reuniuni a Comitetului de conducere, cu excepția cazului în care Comitetul se opune.

(2) Modificări la Regulamentul de procedură și de administrare a probelor pot fi propuse de către:

- (a) orice membru sau membru asociat al Comitetului de conducere;
- (b) judecătorii Tribunalului Special, întruniți în ședință plenară, hotărând cu majoritate absolută;
- (c) procurorul; sau
- (d) grefierul.

(3) Astfel de modificări sunt adoptate și intră în vigoare în conformitate cu procedura prevăzută la alineatul (1) din prezentul articol.

(4) Regulamentul de procedură și de administrare a probelor, amendamentele la acesta și orice norme provizorii sunt conforme cu prezentul statut. Modificările aduse Regulamentului de procedură și de administrare a probelor, precum și normele provizorii nu se aplică retroactiv în detrimentul persoanei care este anchetată sau urmărită penal sau care a fost condamnată.

(5) În caz de conflict între prezentul Statut și Regulamentul de procedură și de administrare a probelor, Statutul prevalează.

CAPITOLUL III - ANCHETA, URMĂRIREA PENALĂ, PROCEDURILE PRELIMINARE, DE PRIMĂ INSTANȚĂ ȘI DE APEL

Secțiunea 1 - Principii generale

Articolul 16 - Dreptul la un proces echitabil

(1) Orice persoană este egală în fața Tribunalului Special.

(2) Orice persoană are dreptul la o audiere publică, ținând seama de dispozițiile prezentului statut, și la un proces echitabil desfășurat în mod independent și imparțial și într-un termen rezonabil.

Articolul 17 - *Ne bis in idem*

(1) Cu excepția situațiilor descrise în prezentul Statut, nicio persoană nu poate fi judecată în fața Tribunalului Special cu privire la un comportament care a stat la baza unor infracțiuni pentru care persoana respectivă a fost deja condamnată sau achitată de Tribunalul Special.

(2) Nicio persoană care a fost judecată de o instanță națională nu poate fi judecată de Tribunalul Special cu privire la același comportament menționat la articolul 2 din prezentul Statut, cu excepția cazului în care procedurile în cadrul celeilalte instanțe:

- (a) au avut drept scop protejarea persoanei în cauză de răspunderea penală pentru infracțiuni care intră în competența Tribunalului Special; sau
- (b) nu s-au desfășurat în mod independent sau imparțial în conformitate cu garanțiile unui proces echitabil recunoscute de dreptul internațional și s-au desfășurat într-un mod care, în acele circumstanțe, a fost incompatibil cu intenția de a aduce persoana în cauză în fața justiției.

(3) În cazul în care circumstanțele prevăzute la alineatul (2) din prezentul articol sunt îndeplinite, Tribunalul Special, atunci când condamnă o persoană, ia în considerare măsura în care orice pedeapsă impusă de o instanță națională aceleiași persoane pentru același comportament a fost deja executată.

(4) Nicio persoană care a fost judecată de Tribunalul Special nu poate fi judecată de o instanță națională din Ucraina pentru același comportament menționat la articolul 2 din prezentul Statut.

Articolul 18 - Prezumția de nevinovăție

(1) Orice persoană este prezumată nevinovată până la proba contrarie în fața Tribunalului Special, în conformitate cu legislația aplicabilă.

(2) Sarcina probei pentru stabilirea vinovăției acuzatului revine procurorului Tribunalului Special.

(3) Pentru a condamna acuzatul, Camerele trebuie să fie convinse de vinovăția acuzatului dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Articolul 19 - Drepturile persoanelor în timpul unei anchete

(1) În ceea ce privește o anchetă în temeiul prezentului Statut, o persoană:

- (a) nu poate fi obligată să se auto-incrimineze sau să își recunoască vinovăția;
- (b) nu poate fi supusă niciunei forme de constrângere sau amenințare, torturii sau oricărei alte forme de tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante;
- (c) beneficiază, în cazul în care este interogată într-o altă limbă decât cea pe care persoana o înțelege și o vorbește în mod competent, de asistență gratuită a unui interpret competent și de traduceri necesare pentru a îndeplini cerințele de echitate; și
- (d) nu poate fi supusă unei arestări sau detenții arbitrare și nu poate fi privată de libertate decât pentru motivele și în conformitate cu procedurile stabilite în prezentul Statut.

(2) În cazul în care există motive să se creadă că o persoană a comis o infracțiune de competența Tribunalului Special și persoana respectivă urmează să fie interogată de procuror sau de autoritățile naționale în temeiul unei cereri de asistență judiciară, persoana respectivă are, de asemenea, următoarele drepturi, despre care este informată înainte de a fi interogată:

- (a) să fie informată că există motive să se creadă că a comis o infracțiune care intră în competența Tribunalului Special;
- (b) să păstreze tăcerea, fără ca această tăcere să fie luată în considerare în stabilirea vinovăției sau nevinovăției;
- (c) să aibă un consilier juridic la alegerea sa sau, în cazul în care persoana nu are un

consilier juridic, să aibă un consilier juridic desemnat de Unitatea de apărare, în orice caz în care interesele justiției impun acest lucru și fără plata de către persoană într-un astfel de caz, în cazul în care persoana nu dispune de mijloace suficiente pentru a plăti pentru aceasta; și

(d) să consulte un consilier juridic înainte de a fi interogată și să fie interogată în prezența unui consilier juridic, cu excepția cazului în care persoana a renunțat în mod voluntar la dreptul său la consiliere juridică după ce a fost informată cu privire la aceste drepturi.

Articolul 20 - Drepturile acuzatului

(1) În stabilirea oricărei acuzații, acuzatul are dreptul la un proces echitabil și public, desfășurat în mod imparțial, și la următoarele drepturi minime, în deplină egalitate:

(a) să fie informat cu promptitudine și în detaliu cu privire la natura, cauza și conținutul acuzației, precum și cu privire la drepturile sale în conformitate cu prezentul Statut, într-o limbă pe care acuzatul o înțelege și o vorbește în mod competent, pentru a permite exercitarea efectivă a acestor drepturi;

(b) să dispună de timp și de facilități adecvate pentru pregătirea apărării și să comunice liber, în mod confidențial, cu un consilier juridic ales de acuzat;

(c) să fie judecat fără întârzieri nejustificate;

(d) să fie prezent la proces, fără a aduce atingere Articolului 28 din prezentul Statut, să formuleze apărarea personal sau prin intermediul unui consilier juridic ales de acuzat și să fie informat, în cazul în care acuzatul nu are consilier juridic, cu privire la acest drept, cu excepția cazului în care este înlăturat de Camera de primă instanță pentru perturbarea continuă a procedurilor în conformitate cu Articolul 26 (7b) sau cu Articolul 38 (2) din prezentul Statut;

(e) să aibă un avocat desemnat de Tribunalul Special în orice caz în care interesele justiției impun acest lucru și fără plată în cazul în care acuzatul nu dispune de mijloace suficiente pentru a plăti pentru acesta;

(f) să interogheze sau să facă să fie interogați martorii împotriva sa și să obțină prezența și interogarea martorilor din partea sa în aceleași condiții ca și martorii împotriva sa. De asemenea, acuzatul are dreptul să formuleze apărări și să prezinte alte probe admisibile în temeiul prezentului Statut;

(g) să beneficieze, fără costuri, de asistența unui interpret competent și de traducerile necesare pentru a răspunde cerințelor de echitate, în cazul în care oricare dintre procedurile sau documentele prezentate Tribunalului Special nu sunt într-o limbă pe care acuzatul o înțelege și o vorbește în mod competent;

(h) să nu fie obligat să depună mărturie sau să își recunoască vinovăția și să păstreze tăcerea, fără ca această tăcere să fie luată în considerare în stabilirea vinovăției sau nevinovăției;

(i) să facă o declarație orală sau scrisă fără jurământ în apărarea sa; și

(j) să nu i se impună nicio inversare a sarcinii probei și nicio sarcină a infirmării.

(2) Sub rezerva oricăror alte dispoziții specifice privind divulgarea din prezentul Statut, procurorul divulgă apărării, de îndată ce este posibil, probele pe care le deține sau le controlează și despre care consideră că arată sau tind să arate nevinovăția acuzatului sau să atenueze vinovăția acuzatului sau care pot afecta credibilitatea probelor acuzării. În caz de îndoială cu privire la aplicarea prezentului alineat, Tribunalul Special decide.

Articolul 21 - Protecția martorilor

(1) Tribunalul Special ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja siguranța, bunăstarea fizică și psihologică, demnitatea și viața privată a martorilor. În acest sens, Tribunalul Special ține seama de toți factorii relevanți, inclusiv vârsta, sexul și sănătatea, precum și de natura infracțiunii. Aceste măsuri nu aduc atingere sau nu sunt incompatibile cu drepturile acuzatului și cu un proces echitabil și imparțial.

(2) Ca excepție de la principiul audierilor publice, Camerele Tribunalului Special pot, pentru a proteja martorii sau un inculpat, să desfășoare orice parte a procedurii în ședință închisă sau să permită prezentarea de probe prin mijloace electronice sau alte mijloace speciale.

(3) Alte măsuri de protecție a martorilor sunt definite în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor. Tribunalul Special ia măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că are loc relocarea în siguranță a martorilor în afara statului gazdă.

(4) Unitatea pentru victime și martori poate oferi consiliere procurorului și Camerelor cu privire la măsurile de protecție, măsurile de securitate, consilierea și asistența adecvate.

Articolul 22 - Reprezentarea victimelor în cadrul procedurilor

În cazul în care Tribunalul Special identifică grupuri de victime ca fiind afectate în mod special de comportamentul care a stat la baza infracțiunii specificate în rechizitoriu, Tribunalul Special le permite să fie reprezentate în mod colectiv de un consilier juridic, asigurând în același timp respectarea drepturilor acuzatului, un proces echitabil și imparțial și o desfășurare eficientă a procedurii.

Secțiunea 2 - Ancheta, urmărirea penală și procedura de cameră preliminară

Articolul 23 - Ancheta și întocmirea rechizitoriului

(1) Procurorul general al Ucrainei trimite procurorului Tribunalului Special proceduri penale, informații sau probe referitoare la o infracțiune care intră în competența Tribunalului Special, solicitând procurorului Tribunalului Special să investigheze dacă una sau mai multe persoane specifice ar trebui să fie acuzate de o astfel de infracțiune,

indiferent de statutul procedural al persoanei în cauză în cadrul procedurilor ucrainene.

(2) Pe baza unei astfel de sesizări, procurorul Tribunalului Special evaluează informațiile primite sau obținute din orice sursă și decide dacă există o bază rezonabilă pentru a începe o anchetă privind o infracțiune care intră în competența Tribunalului Special. Procurorul poate, în orice moment, să reconsidere decizia de a continua sau nu o anchetă pe baza unor fapte sau informații noi. În cazul în care procurorul decide să nu continue o anchetă, acesta întocmește o ordonanță de arhivare motivată și notifică Ucraina cu privire la aceasta.

(3) După efectuarea investigațiilor în conformitate cu Articolul 24 din prezentul Statut și după stabilirea faptului că există suficiente probe pentru a oferi motive întemeiate de a crede că a fost sau este comisă o infracțiune care intră în competența Tribunalului Special, procurorul pregătește un rechizitoriu care conține o expunere concisă a faptelor și a infracțiunii de care este acuzat acuzatul în temeiul prezentului Statut. Procurorul transmite rechizitoriul președintelui Tribunalului Special în vederea confirmării de către un judecător de cameră preliminară, împreună cu materialul justificativ.

(4) Imunitatea funcțională nu se aplică în fața Tribunalului Special.

(5) În cazul în care rechizitoriul privește un șef de stat, un șef de guvern sau un ministru al afacerilor externe, judecătorul de cameră preliminară nu confirmă rechizitoriul și dispune suspendarea procedurii până când persoana respectivă nu mai deține funcția respectivă sau până când Tribunalului Special i se prezintă o renunțare corespunzătoare. Pe durata suspendării, judecătorul de cameră preliminară nu ia nicio altă măsură cu privire la rechizitoriu.

Articolul 24 - Obligațiile și competențele procurorului cu privire la anchete

(1) Procurorul trebuie:

- (a) în scopul stabilirii adevărului, să extindă ancheta pentru a acoperi toate faptele și probele relevante pentru evaluarea existenței unei răspunderi penale în temeiul prezentului Statut și, procedând astfel, să investigheze în egală măsură circumstanțele incriminatoare și cele exoneratoare;
- (b) să ia măsurile adecvate pentru a asigura investigarea și urmărirea penală eficace a crimelor care intră în competența Tribunalului Special și, în acest sens, să respecte interesele și circumstanțele personale ale victimelor și martorilor, inclusiv vârsta, sexul și starea de sănătate, și să ia în considerare natura crimei; și
- (c) să respecte pe deplin drepturile persoanelor care decurg din prezentul Statut.

(2) Procurorul poate efectua investigații pe teritoriul unui stat în conformitate cu dispozițiile capitolului IV din prezentul Statut privind cooperarea internațională și asistența judiciară reciprocă.

(3) Procurorul poate:

- (a) să colecteze și să examineze probe;
- (b) să solicite prezența persoanelor anchetate și a martorilor și să îi interogheze, personal sau prin legătură video;
- (c) să solicite cooperarea oricărui stat sau organism, organizație sau aranjament internațional, în conformitate cu competența sau mandatul său;
- (d) să încheie astfel de înțelegeri sau acorduri care nu sunt incompatibile cu prezentul statut și care pot fi necesare pentru a facilita cooperarea unui stat sau a unei organizații internaționale, interguvernamentale sau neguvernamentale;
- (e) să accepte să nu divulge, în nicio etapă a procedurii, documente sau informații pe care procurorul le obține cu condiția confidențialității și numai în scopul de a genera noi probe, cu excepția cazului în care furnizorul informațiilor își dă consimțământul;
- (f) să ia măsurile necesare sau să solicite să se ia măsurile necesare pentru a asigura confidențialitatea informațiilor, protecția oricărei persoane sau conservarea probelor;
- (g) să împărtășească autorităților competente ale statului informații și probe relevante privind alte infracțiuni potențiale prevăzute de legislația națională, atunci când acest lucru este în conformitate cu legislația aplicabilă și cu interesele justiției; și
- (h) să facă public un document oficial care conține acuzațiile și faptele materiale.

(4) În desfășurarea unei anchete privind persoane care dețin funcția de șef de stat, șef de guvern sau ministru al afacerilor externe, în timpul mandatului acestora sau în timp ce nu a fost prezentată Tribunalului Special o renunțare corespunzătoare, măsurile prevăzute la alineatul (3) din prezentul articol pot fi luate numai în măsura în care acestea nu reprezintă măsuri de constrângere.

Articolul 25 - Reexaminarea rechizitoriului, a mandatului de arestare și a procedurii de cameră preliminară

(1) La primirea de la procuror a rechizitoriului în vederea reexaminării, președintele Tribunalului Special desemnează un judecător din listă pentru a reexamina rechizitoriul în calitate de judecător de cameră preliminară.

(2) Judecătorul de cameră preliminară examinează rechizitoriul, care conține acuzațiile formulate împotriva inculpatului. Dacă este convins că există suficiente probe pentru a oferi motive rezonabile de a crede că o persoană a comis o infracțiune care intră în competența Tribunalului Special, judecătorul de cameră preliminară confirmă rechizitoriul sau, în cazul în care rechizitoriul este împotriva unui șef de stat, șef de guvern sau ministru al afacerilor externe, suspendă procedura în conformitate cu Articolul 23 (5) din prezentul Statut. În cazul în care judecătorul de cameră preliminară nu este convins, rechizitoriul sau acuzațiile din acesta sunt respinse.

(3) După confirmarea rechizitoriului, judecătorul de cameră preliminară poate, la cererea procurorului, să emită ordine și mandate de arestare, deținere, predare sau transfer al

persoanelor la Tribunalul Special.

(4) La predarea persoanei către Tribunalul Special sau la înfățișarea persoanei în fața Tribunalului Special în mod voluntar sau în temeiul unei citații, judecătorul de cameră preliminară se asigură că persoana a fost informată în mod corespunzător cu privire la infracțiunile pe care se presupune că le-a comis și la drepturile sale în temeiul prezentului Statut, inclusiv dreptul de a solicita eliberarea provizorie în așteptarea procesului. Ulterior, cauza este repartizată de președintele Tribunalului Special unei Camere de primă instanță, din care judecătorul de cameră preliminară nu poate face parte.

Secțiunea 3 - Procesul

Articolul 26 - Funcțiile și competențele Camerei de primă instanță

(1) Camera de primă instanță se asigură că un proces este echitabil și rapid și se desfășoară cu respectarea deplină a drepturilor acuzatului și cu atenția cuvenită pentru protecția martorilor.

(2) La repartizarea unei cauze spre judecare în conformitate cu articolul 25 (4) din prezentul Statut, Camera de primă instanță:

- (a) se consultă cu părțile și adoptă procedurile necesare pentru a facilita desfășurarea echitabilă și rapidă a procedurii;
- (b) stabilește limba sau limbile care urmează să fie utilizate la proces; și
- (c) sub rezerva oricăror alte dispoziții relevante din prezentul Statut, în special Articolul 24 (3e) din prezentul Statut, asigură divulgarea de documente sau informații care nu au fost divulgate anterior cu suficient timp înainte de începerea procesului pentru a permite pregătirea adecvată a acestuia.

(3) Camera de primă instanță are, de asemenea, responsabilitatea de a se pronunța cu privire la orice cereri preliminare, inclusiv cu privire la contestarea rechizitoriului și a competenței, și de a emite orice ordine sau decizii necesare pentru a asigura pregătirea corespunzătoare și rapidă a cauzei pentru proces.

(4) Camera de primă instanță poate, dacă este necesar pentru funcționarea sa eficientă și echitabilă, să trimită chestiunile preliminare judecătorului de cameră preliminară.

(5) După notificarea părților, camera de primă instanță poate, după caz, să unească sau să separe acuzațiile împotriva mai multor inculpați.

(6) În îndeplinirea funcțiilor sale înainte de proces sau în cursul unui proces, camera de primă instanță poate, după caz:

- (a) să solicite prezența și depoziția martorilor și prezentarea de documente și alte probe, obținând, dacă este necesară, asistența statelor, astfel cum se prevede în

prezentul Statut și în orice acorduri sau aranjamente de cooperare relevante;

(b) să asigure protecția informațiilor confidențiale;

(c) să dispună producerea de probe în plus față de cele deja colectate înainte de proces sau prezentate în cursul procesului de către părți;

(d) să asigure protecția acuzatului și a martorilor; și

(e) să se pronunțe cu privire la orice alte aspecte relevante.

(7) Camera de primă instanță are, *inter alia*, competența, la cererea unei părți sau din oficiu:

(a) să se pronunțe cu privire la admisibilitatea sau relevanța probelor; și

(b) să ia toate măsurile necesare pentru a menține ordinea în cursul unei audieri, inclusiv să dispună îndepărtarea, reținerea sau o restricție similară împotriva unei persoane care nu se conformează.

(8) Camera de primă instanță se asigură că se întocmește o înregistrare completă a procesului, care reflectă cu exactitate procedurile, și că aceasta este păstrată și conservată de grefier.

Articolul 27 - Începerea și desfășurarea procedurilor de judecată

(1) Camera de primă instanță citește rechizitoriul inculpatului, se asigură că drepturile inculpatului sunt respectate și confirmă că inculpatul înțelege natura acuzațiilor. Camera îi oferă acestuia posibilitatea de a-și recunoaște vinovăția în conformitate cu Articolul 29 din prezentul Statut sau de a pleda nevinovat.

(2) Cu excepția cazului în care camera de primă instanță decide altfel în interesul justiției, audierea martorilor începe cu întrebări adresate de judecătorul care prezidează, urmate de întrebări adresate de alți membri ai Camerei de primă instanță, de procuror și de avocatul apărării.

(3) În timpul procesului, președintele completului de judecată poate da instrucțiuni privind desfășurarea procedurilor, inclusiv pentru a se asigura că acestea se desfășoară în mod echitabil și imparțial. Sub rezerva oricăror instrucțiuni ale președintelui, părțile pot prezenta probe în conformitate cu dispozițiile prezentului Statut și cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

(4) Audierile sunt publice, cu excepția cazului în care Camera de primă instanță decide să desfășoare procedurile cu ușile închise, în conformitate cu prezentul Statut și cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

Articolul 28 - Proceduri în absența acuzatului

(1) În cazul în care, după confirmarea rechizitoriului în temeiul Articolului 25 (2) din

prezentul Statut, inculpatul nu se prezintă în fața Tribunalului Special, acesta poate desfășura procedura în absența sa:

- (a) atunci când acesta a renunțat la dreptul său de a fi prezent în mod neechivoc; sau
- (b) în cazul în care au fost luate toate măsurile rezonabile pentru a asigura prezența sa în fața Tribunalului Special și pentru a informa persoana cu privire la acuzații și la consecințele neprezentării sale în fața Tribunalului Special; iar interesele justiției impun acest lucru.

(2) Atunci când audierile se desfășoară în absența inculpatului, Tribunalul Special se asigură că:

- (a) inculpatul a fost notificat sau citat în mod corespunzător sau a fost înștiințat în alt mod, prin publicare în mass-media sau comunicare în statul său de reședință sau de cetățenie, cu privire la:
 - (i) rechizitoriu;
 - (ii) data, ora și locul audierii; și
 - (iii) consecințele neprezentării sale în fața Tribunalului Special; și
- (b) inculpatul a desemnat un apărător ales de el, care să fie remunerat fie de inculpat, fie, în cazul în care se dovedește că inculpatul este indigent, de Tribunalul Special; atunci când inculpatul refuză sau nu desemnează un apărător, acesta este desemnat de Unitatea de apărare în vederea asigurării reprezentării depline a intereselor și drepturilor inculpatului.

(3) În cazul unei condamnări în absența inculpatului, persoana condamnată are dreptul la o rejudecare în prezența sa în fața Tribunalului Special sau a unui mecanism succesor, cu excepția cazului în care aceasta:

- (a) a renunțat în scris la dreptul său la o nouă procedură de judecată; sau
- (b) acceptă hotărârea.

Articolul 29 - Procedura privind recunoașterea vinovăției

(1) În cazul în care inculpatul își recunoaște vinovăția, Camera de primă instanță stabilește dacă:

- (a) inculpatul înțelege natura și consecințele recunoașterii vinovăției;
- (b) recunoașterea este făcută în mod voluntar de către inculpat după o consultare suficientă cu avocatul său; și
- (c) recunoașterea vinovăției este susținută de faptele cauzei care sunt cuprinse în:
 - (i) acuzațiile aduse de Procuror și admise de inculpat;
 - (ii) orice materiale prezentate de Procuror care completează acuzațiile și pe care acuzatul le acceptă; și
 - (iii) orice alte probe, cum ar fi depozițiile martorilor, prezentate de Procuror sau de inculpat.

(2) În cazul în care Camera este convinsă că aspectele menționate la alineatul (1) din

prezentul articol sunt stabilite, aceasta consideră că recunoașterea vinovăției, împreună cu orice probe suplimentare prezentate, stabilește toate faptele esențiale care sunt necesare pentru dovedirea infracțiunii la care se referă recunoașterea vinovăției și poate condamna acuzatul pentru infracțiunea respectivă.

(3) În cazul în care Camera nu este convinsă că aspectele menționate la alineatul (1) din prezentul articol au fost stabilite, aceasta consideră că recunoașterea vinovăției nu a fost făcută, caz în care dispune continuarea procesului conform procedurilor ordinare prevăzute de prezentul Statut și poate trimite cauza unei alte Camere de primă instanță.

(4) În cazul în care Camera consideră că este necesară o prezentare mai completă a faptelor cauzei în interesul justiției, în special în interesul victimelor, aceasta poate:

- (a) să solicite procurorului să prezinte probe suplimentare, inclusiv declarații ale martorilor; sau
- (b) să dispună continuarea procesului în conformitate cu procedurile ordinare de judecată prevăzute de prezentul Statut, caz în care consideră că recunoașterea vinovăției nu a fost făcută și poate trimite cauza unei alte Camere de primă instanță.

(5) Orice discuții între procuror și avocatul apărării privind modificarea acuzațiilor, recunoașterea vinovăției sau pedeapsa care urmează să fie aplicată nu sunt obligatorii pentru Tribunalul Special.

Articolul 30 - Probele

(1) Înainte de a depune mărturie, fiecare martor se angajează, în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor, cu privire la veridicitatea mărturiei pe care urmează să o prezinte.

(2) Depoziția unui martor la proces se face personal. În scopurile prevăzute la Articolul 21 din prezentul Statut sau pentru a asigura eficiența și reducerea costurilor, Tribunalul Special poate, de asemenea, să permită trimiterea depoziției *viva voce* (orale) sau înregistrate prin intermediul tehnologiei video sau audio, precum și introducerea de documente sau transcrieri scrise, sub rezerva prezentului Statut și în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor. Aceste măsuri nu trebuie să aducă atingere drepturilor acuzatului și nici să fie incompatibile cu acestea.

(3) Părțile pot prezenta probe relevante pentru cauză. Tribunalul Special are autoritatea de a solicita prezentarea tuturor probelor pe care le consideră necesare pentru stabilirea adevărului.

(4) Tribunalul Special se poate pronunța cu privire la relevanța sau admisibilitatea oricărei probe, luând în considerare, *inter alia*, valoarea probatorie a probei și orice prejudiciu pe care o astfel de probă îl poate aduce unui proces echitabil sau unei evaluări echitabile a

declarației unui martor, în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

(5) Tribunalul Special respectă și observă privilegiile privind confidențialitatea și nedivulgarea, astfel cum sunt prevăzute în prezentul Statut și în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

(6) Tribunalul Special nu solicită proba unor fapte de notorietate publică, dar poate lua act de acestea.

(7) Probele obținute printr-o încălcare a prezentului Statut sau a drepturilor omului recunoscute la nivel internațional nu sunt admisibile dacă:

- (a) încălcarea aruncă îndoieli substanțiale asupra credibilității probelor; sau
- (b) admiterea probei ar fi contrară și ar afecta grav integritatea procedurii.

(8) Tribunalul Special asigură protecția informațiilor cu caracter personal, astfel cum se prevede în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

Articolul 31 - Reguli speciale privind probele colectate înainte de înființarea Tribunalului Special sau deținute de state sau de alte entități

(1) Probele colectate înainte de înființarea Tribunalului Special de către autoritățile competente din Ucraina sau de către orice alte autorități naționale, inclusiv cele ale statelor care participă la Centrul Internațional pentru Urmărirea Penală a Infracțiunii de Agresiune împotriva Ucrainei (ICPA) în conformitate cu mandatul acestuia, astfel cum este prevăzut în acordul de înființare a Echipei Comune de Anchetă, pot fi primite de Procuror în conformitate cu capitolul IV.

(2) În cazul în care autoritățile competente ale altor state decât Ucraina dețin informații sau probe relevante cu privire la cauzele supuse examinării Tribunalului Special, Tribunalul Special poate solicita cooperarea acestor state și poate solicita transmiterea informațiilor și a probelor relevante în conformitate cu capitolul IV.

(3) În cazul în care organizații sau entități internaționale dețin informații, documente sau probe relevante cu privire la cauzele supuse examinării Tribunalului Special, Tribunalul Special poate solicita cooperarea acestor organizații sau entități internaționale și poate solicita transmiterea informațiilor, documentelor și probelor relevante în conformitate cu capitolul IV. Prezentul alineat se aplică, de asemenea, transmiterii de probe de către Eurojust, în special în ceea ce privește informațiile și probele stocate în Baza de date cu Probe privind cele mai Grave Crime Internaționale, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1727 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) și de înlocuire și abrogare a Deciziei 2002/187/JAI a Consiliului.

(4) Atunci când decid cu privire la relevanța sau admisibilitatea probelor colectate de un stat sau de orice altă entitate, Camerele decid în conformitate cu prezentul Statut și cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor. Ponderea care trebuie acordată unor astfel de probe este stabilită de Camere.

Articolul 32 - Infracțiuni împotriva înfăptuirii justiției

(1) Tribunalul Special are competență cu privire la următoarele infracțiuni împotriva înfăptuirii justiției sale, atunci când sunt comise cu intenție, prin orice mijloace, inclusiv mijloace electronice:

- (a) mărturia falsă atunci când există obligația de a spune adevărul;
- (b) prezentarea de probe despre care partea știe că sunt false sau falsificate;
- (c) influențarea în mod corupt a unui martor, obstrucționarea sau împiedicarea prezenței sau mărturiei unui martor, represaliile împotriva unui martor pentru că a depus mărturie sau distrugerea, alterarea sau împiedicarea strângerii de probe;
- (d) împiedicarea, intimidarea sau influențarea coruptă a unui funcționar al Tribunalului Special în scopul de a-l forța sau de a-l convinge să nu își îndeplinească atribuțiile sau să își îndeplinească atribuțiile în mod necorespunzător;
- (e) represalii împotriva unui funcționar al Tribunalului Special din cauza sarcinilor îndeplinite de acesta sau de un alt funcționar;
- (f) solicitarea sau acceptarea unei mite în calitate de funcționar al Tribunalului Special în legătură cu îndatoririle sale oficiale;
- (g) obstrucționarea gravă a procedurilor Tribunalului Special.

(2) Principiile și procedurile care reglementează exercitarea de către Tribunalul Special a competenței privind infracțiunile prevăzute în prezentul articol sunt cele prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor. Condițiile de furnizare a cooperării internaționale Tribunalului Special cu privire la procedurile sale în temeiul prezentului articol sunt reglementate de legislația internă a statului solicitat.

Articolul 33 - Protecția informațiilor care privesc securitatea națională

(1) Orice organ al Tribunalului Special notifică un stat atunci când intenționează să divulge informații sau documente ale aceluia stat pe care statul respectiv le-a clasificat ca ținând de interesele sale de securitate națională.

(2) În cazul în care un stat află că informațiile sau documentele furnizate de acesta sunt divulgate sau sunt susceptibile de a fi divulgate în orice stadiu al procedurii și consideră că divulgarea ar aduce atingere intereselor sale de securitate națională, statul respectiv are dreptul de a interveni pentru a împiedica divulgarea informațiilor.

(3) În cazul în care, în opinia unui stat, divulgarea informațiilor ar aduce atingere intereselor sale de securitate națională, statul va lua toate măsurile rezonabile, acționând

împreună cu Procurorul, avocatul apărării sau Camerele, după caz, pentru a încerca să rezolve problema prin mijloace de cooperare.

(4) Cele de mai sus nu aduc atingere dreptului unui stat de a refuza executarea unei cereri de divulgare a informațiilor privind securitatea națională dacă consideră că executarea cererii este de natură să aducă atingere suveranității, securității, ordinii publice sau altor interese esențiale ale sale.

(5) Principiile și procedurile care reglementează aplicarea prezentului articol sunt cele prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

Articolul 34 - Informații sau documente furnizate de terți

(1) Tribunalul Special poate solicita unui stat să furnizeze un document sau o informație aflată în custodia, posesia sau controlul său, care a fost dezvăluită în mod confidențial statului respectiv de către un alt stat sau de către o organizație interguvernamentală sau internațională.

(2) În cazul în care statul solicitat informează Tribunalul Special că autorul documentului sau al informației nu este de acord cu divulgarea sa către Tribunalul Special, Tribunalul Special încearcă să rezolve problema divulgării direct cu autorul, după caz.

(3) Principiile și procedurile care reglementează aplicarea prezentului articol sunt cele prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

Articolul 35 - Cerințe privind hotărârile

(1) Toți judecătorii din Camera de primă instanță sunt prezenți în fiecare etapă a procesului și pe parcursul deliberărilor. Președintele Tribunalului Special poate desemna unul sau mai mulți judecători supleanți pentru a fi prezenți în fiecare etapă a procesului și pentru a înlocui un membru al Camerei de primă instanță în cazul în care acesta nu poate continua să participe.

(2) Hotărârea Camerei de primă instanță se bazează pe evaluarea de către aceasta a probelor și a întregii proceduri. Hotărârea nu va depăși faptele și circumstanțele descrise în acuzații și în orice amendare a acuzațiilor. Camera de primă instanță își poate întemeia decizia numai pe probele prezentate și discutate în fața sa în cadrul procesului.

(3) Judecătorii încearcă să ajungă la unanimitate în decizia lor, în caz contrar decizia fiind luată de majoritatea judecătorilor.

(4) Deliberările Camerei de primă instanță rămân secrete.

(5) Hotărârea se redactează în scris și conține o expunere completă și motivată a constatărilor Camerei de primă instanță cu privire la probe și a concluziilor. Camera de primă instanță emite o singură hotărâre. Atunci când nu există unanimitate, hotărârea Camerei de primă instanță conține punctele de vedere ale majorității și ale minorității. Hotărârea sau un rezumat al acesteia se pronunță în ședință publică.

(6) Hotărârea scrisă în temeiul prezentului articol se pronunță în termen de zece luni de la data încheierii declarațiilor finale, cu excepția cazului în care circumstanțe speciale justifică o pronunțare în termen de cincisprezece luni.

Secțiunea 4 - Sancțiuni

Articolul 36 - Pedepse pentru infracțiunea de agresiune

- (1) Camera de primă instanță poate impune următoarele pedepse pentru crima de agresiune:
- (a) o pedeapsă cu închisoarea pentru un anumit număr de ani, care nu poate depăși un maxim de treizeci de ani; sau
 - (b) o pedeapsă cu închisoarea pe viață, atunci când este justificată de gravitatea extremă a infracțiunii și de circumstanțele individuale ale persoanei condamnate.
- (2) În plus față de pedeapsa cu închisoarea, camera de primă instanță poate dispune:
- (a) o amendă în conformitate cu criteriile prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor;
 - (b) confiscarea instrumentelor, veniturilor, bunurilor și activelor derivate direct sau indirect din crima de agresiune, fără a aduce atingere drepturilor terților de bună-credință.

Articolul 37 - Transferul fondurilor colectate prin amenzi sau măsuri de confiscare

Tribunalul Special dispune ca fondurile colectate prin amenzi sau măsuri de confiscare să fie transferate către un mecanism internațional, acordând prioritate unui mecanism de compensare instituit în conformitate cu Rezoluția A/RES/ES-11/5 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 14 noiembrie 2022 privind despăgubirea pentru daune, pierderi sau prejudicii iare rezultă din faptele ilicite la nivel internațional ale Federației Ruse în sau împotriva Ucrainei.

Articolul 38 - Pedepse pentru infracțiuni împotriva înfăptuirii justiției și sancțiuni pentru abateri

- (1) În caz de condamnare pentru o infracțiune împotriva înfăptuirii justiției în conformitate cu articolul 32 din prezentul statut, Tribunalul Special poate impune o pedeapsă cu închisoarea de cel mult cinci ani, o amendă în conformitate cu Regulamentul de procedură

și de administrare a probelor sau ambele.

(2) Tribunalul Special poate sancționa persoanele prezente în fața sa care comit abateri, inclusiv perturbarea procedurilor sale sau refuzul deliberat de a se conforma indicațiilor sale, prin măsuri administrative, altele decât închisoarea, cum ar fi îndepărtarea temporară sau permanentă din sala de judecată, o amendă sau alte măsuri similare prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

(3) Procedurile care reglementează impunerea măsurilor prevăzute la alineatul (2) din prezentul articol sunt cele prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

Articolul 39 - Stabilirea pedepsei

(1) La stabilirea pedepsei, Camera de primă instanță ia în considerare, în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor, factori precum gravitatea crimei sau infracțiunii și circumstanțele individuale ale persoanei condamnate, inclusiv orice factori atenuanți sau agravanți, precum și dreptul internațional privind drepturile omului.

(2) La stabilirea pedepsei cu închisoarea pentru crima de agresiune prevăzută în prezentul Statut, Camera de primă instanță recurge, după caz, la practica internațională privind pedepsele cu închisoarea.

(3) La aplicarea unei pedepse cu închisoarea, Camera de primă instanță scade, dacă este cazul, timpul petrecut anterior în detenție.

Secțiunea 5 - Recursul

Articolul 40 - Recursul împotriva deciziei de achitare sau de condamnare sau împotriva unei sentințe

(1) O decizie de achitare sau de condamnare poate fi atacată, în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor, de către Procuror sau de către persoana condamnată, pentru oricare dintre următoarele motive:

- (a) eroare de procedură;
- (b) eroare de fapt;
- (c) eroare de drept; sau
- (d) orice alt motiv care afectează corectitudinea sau credibilitatea procedurii sau a deciziei.

(2) O sentință poate fi atacată, în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor, de către Procuror sau de către persoana condamnată, pe motiv de disproporționalitate între infracțiune și sentință.

Articolul 41 - Recursul împotriva altor decizii

(1) Procurorul sau o persoană pusă sub acuzare sau condamnată de Tribunalul Special poate face apel împotriva oricăreia dintre următoarele decizii, în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor:

- (a) o decizie cu privire la competență;
- (b) o decizie prin care se acordă sau se refuză punerea în libertate a persoanei anchetate sau urmărite penal;
- (c) o decizie care implică o chestiune care ar afecta în mod semnificativ desfășurarea echitabilă și rapidă a procedurii sau rezultatul procesului și pentru care, în opinia judecătorului de cameră preliminară sau a Camerei de primă instanță, o soluționare imediată de către Camera de apel poate avansa semnificativ procedura; sau
- (d) alte decizii menționate ca fiind supuse recursului în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

(2) O cale de atac în temeiul alineatului (1) din prezentul articol nu are în sine efect suspensiv, cu excepția cazului în care Camera de apel dispune acest lucru la cerere și în conformitate cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

Articolul 42 - Procedura de apel

(1) Camera de apel are toate competențele Camerei de primă instanță.

(2) În cazul în care Camera de apel constată că procedura atacată a fost inechitabilă într-un mod care a afectat credibilitatea deciziei sau a sentinței sau că decizia sau sentința atacată a fost afectată în mod semnificativ de o eroare de fapt sau de drept sau de o eroare de procedură, aceasta poate:

- (a) să anuleze sau să modifice hotărârea sau sentința; sau
- (b) să dispună un nou proces în fața unei alte Camere de primă instanță.

În aceste scopuri, Camera de apel poate trimite o chestiune de fapt Camerei de primă instanță pentru ca aceasta să o stabilească și să raporteze în consecință sau poate solicita ea însăși probe pentru a stabili chestiunea respectivă. Atunci când hotărârea sau sentința a fost atacată doar de persoana condamnată sau de Procuror în numele acesteia, ea nu poate fi modificată în detrimentul acesteia.

(3) Camera de apel poate modifica o pedeapsă impusă de Camera de primă instanță în cazul în care consideră că pedeapsa este disproporționată în raport cu infracțiunea.

(4) Hotărârea Camerei de apel se ia cu majoritatea judecătorilor și se pronunță în ședință publică. Hotărârea este motivată. Atunci când nu există unanimitate, aceasta conține opiniile majorității și ale minorității, dar un judecător poate emite o opinie separată sau divergentă cu privire la o chestiune de drept.

(5) Camera de apel își poate pronunța hotărârea în absența persoanei achitate sau condamnate.

Articolul 43 - Revizuirea condamnării sau a sentințelor

(1) Persoana condamnată sau, după deces, soții, copiii, părinții sau o persoană în viață la momentul decesului persoanei respective, care a primit instrucțiuni scrise exprese din partea persoanei respective de a formula o astfel de cerere, sau Procurorul în numele persoanei respective, poate solicita Camerei de apel revizuirea hotărârii definitive de condamnare sau a sentinței pe motiv că:

(a) au fost descoperite noi probe care:

- (i) nu erau disponibile la momentul judecării cauzei, iar această indisponibilitate nu poate fi atribuită în totalitate sau parțial părții care formulează cererea; și
- (ii) este suficient de importantă încât, dacă ar fi fost dovedită la proces, ar fi fost probabil să conducă la un verdict diferit;

(b) s-a descoperit recent că o probă decisivă, luată în considerare la proces și de care a depins condamnarea, a fost falsă, contrafăcută sau falsificată; sau

(c) unul sau mai mulți dintre judecătorii care au participat la condamnare sau la confirmarea acuzațiilor au comis, în acest caz, o abatere sau o încălcare a obligațiilor de serviciu suficient de gravă pentru a justifica revocarea din funcție a judecătorului sau a judecătorilor respectivi.

(2) Camera de apel respinge cererea dacă o consideră neîntemeiată. Dacă stabilește că cererea este întemeiată, aceasta poate, după caz:

- (a) să convoace din nou Camera de primă instanță inițială;
- (b) să constituie o nouă Cameră de primă instanță; sau
- (c) să își păstreze competența cu privire la cauză;

cu scopul de a ajunge, după audierea părților în modul stabilit în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor, la o hotărâre cu privire la necesitatea revizuirii hotărârii.

Articolul 44 - Despăgubirea unei persoane arestate

(1) Orice persoană care a fost victima unei arestări sau a unei detenții ilegale în numele Tribunalului Special are un drept executoriu la despăgubiri.

(2) Principiile și procedurile care reglementează aplicarea prezentului articol sunt cele prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

Articolul 45 - Eliberarea persoanelor reținute

Persoanele deținute în centrele de detenție ale Tribunalului Special din statul gazdă nu sunt eliberate în statul gazdă. În schimb, acestea sunt transportate și eliberate în statul

lor de cetățenie, în statul în care au fost inițial reținute sau, dacă nu au drept de ședere în acesta din urmă, într-un stat în care își au reședința obișnuită sau legală sau într-un alt stat care acceptă să le primească.

CAPITOLUL IV - COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ȘI ASISTENȚA JUDICIARĂ RECIPROCĂ

Articolul 46 - Cooperarea cu Curtea Penală Internațională

(1) Tribunalul Special cooperează cu Curtea Penală Internațională cu privire la toate chestiunile de interes comun. Tribunalul Special poate încheia acorduri sau aranjamente practice cu Curtea Penală Internațională în vederea asigurării exercitării efective a jurisdicțiilor lor respective.

(2) Nicio dispoziție din prezentul Statut nu anulează obligațiile existente ale statelor părți la Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale de a coopera pe deplin cu Curtea Penală Internațională în anchetarea și urmărirea penală a crimelor care intră în competența sa. Ori de câte ori o persoană care face obiectul unui mandat de arestare emis de Curtea Penală Internațională este reținută în centrele de detenție ale Curții Penale Internaționale, Tribunalul Special acordă prioritate procedurii în fața Curții Penale Internaționale.

Articolul 47 - Cooperarea cu Organizația Națiunilor Unite, organizațiile internaționale și alte organisme internaționale relevante

(1) Tribunalul Special poate solicita Organizației Națiunilor Unite să furnizeze informații sau documente, inclusiv în conformitate cu orice acorduri și înțelegeri existente între Consiliul Europei și Organizația Națiunilor Unite. Tribunalul Special poate solicita oricărei alte organizații internaționale sau altor organisme internaționale relevante să furnizeze informații sau documente.

(2) Tribunalul Special poate solicita, de asemenea, alte forme de cooperare și asistență care pot fi convenite cu Organizația Națiunilor Unite, Eurojust sau orice altă organizație sau organism relevant și care sunt în conformitate cu competența sau mandatul său.

(3) Tribunalul Special poate încheia înțelegeri sau acorduri cu aceste organizații sau organisme internaționale în scopurile definite la alineatele (1) și (2) din prezentul articol.

Articolul 48 - Cooperare și asistență judiciară reciprocă

(1) Autoritățile judiciare ucrainene competente, în conformitate cu dispozițiile Acordului

și ale prezentului Statut, cooperează pe deplin cu toate organele Tribunalului Special. Acestea facilitează accesul Procurorului și al avocatului apărării la locurile, persoanele și documentele relevante necesare pentru anchetă. În conformitate cu Acordul și cu prezentul Statut, autoritățile judiciare ucrainene competente se conformează fără întârzieri nejustificate oricărei cereri de asistență din partea oricărui organ al Tribunalului Special, inclusiv, dar fără a se limita la:

- (a) arestarea, predarea, transferul sau detenția persoanelor;
- (b) executarea cererilor de asistență judiciară reciprocă în scopul obținerii de probe sau al transmiterii articolelor care urmează să fie prezentate ca probe, înregistrări sau documente;
- (c) notificarea sau comunicarea de documente.

(2) În plus, Tribunalul Special poate formula cereri în temeiul oricărui acord bilateral sau multilateral de asistență judiciară reciprocă încheiat de Ucraina sau poate solicita Ucrainei să facă acest lucru în numele său, astfel cum este permis de legislația națională a statului solicitat, cum ar fi Convenția Europeană privind Asistența Judiciară Reciprocă în Materie Penală (ETS nr. 30), Protocolul său adițional (ETS nr. 99), al doilea Protocol adițional (ETS nr. 182) și Convenția de la Ljubljana - Haga privind cooperarea internațională în cercetarea și urmărirea penală a crimelor de genocid, crimelor împotriva umanității, crimelor de război și a altor crime internaționale.

(3) Tribunalul Special poate solicita asistența și cooperarea membrilor și membrilor asociați ai Comitetului de Conducere, în măsura în care este necesar pentru investigarea și urmărirea penală a persoanelor pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei.

(4) Tribunalul Special poate încheia acorduri sau înțelegeri de cooperare cu membrii și membrii asociați ai Comitetului de Conducere pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei. Astfel de acorduri sau înțelegeri de cooperare pot viza, după cum este necesar și adecvat, aspecte precum:

- (a) arestarea, predarea, transferul sau detenția persoanelor;
- (b) identificarea și localizarea persoanelor sau localizarea obiectelor;
- (c) obținerea de probe, inclusiv mărturii sub jurământ, și producerea de probe, inclusiv expertize și rapoarte necesare Tribunalului Special;
- (d) interogarea persoanelor suspectate sau acuzate;
- (e) comunicarea documentelor, inclusiv a actelor judiciare;
- (f) facilitarea prezentării voluntare a persoanelor în calitate de martori sau experți în fața Tribunalului Special;
- (g) transferul temporar al persoanelor aflate în custodie pentru a depune mărturie sau în alte scopuri;
- (h) examinarea locurilor sau a siturilor, inclusiv exhumarea și examinarea mormintelor;
- (i) executarea de percheziții și confiscări;
- (j) furnizarea de înregistrări și documente, inclusiv înregistrări și documente oficiale;
- (k) protecția martorilor și păstrarea probelor;

(l) identificarea, urmărirea și înghețarea sau sechestrarea veniturilor, bunurilor și activelor și a instrumentelor infracțiunilor în scopul unei eventuale confiscări, fără a aduce atingere drepturilor terților de bună-credință;

(m) implementarea programelor de protecție a martorilor, inclusiv, dar fără a se limita la, furnizarea de asistență pentru relocarea și protejarea martorilor și asigurarea bunăstării lor fizice, psihologice și emoționale; și

(n) orice alt tip de asistență care nu este interzisă de legislația statului solicitat, cu scopul de a facilita cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor din competența Tribunalului Special.

(5) Tribunalul Special poate invita orice stat terț să furnizeze asistență în temeiul prezentului capitol pe baza unui acord sau a unui aranjament cu statul respectiv, a unui aranjament ad hoc sau pe orice altă bază adecvată. Astfel de acorduri și înțelegeri pot acoperi, după cum este necesar și adecvat, aspectele enumerate la alineatul (4) din prezentul articol.

(6) Tribunalul Special poate, la cerere, să coopereze și să acorde asistență membrilor și membrilor asociați ai Comitetului de Conducere care desfășoară o anchetă sau un proces cu privire la un comportament care constituie o infracțiune de competența Tribunalului Special sau care constituie o infracțiune gravă în temeiul legislației naționale a statului solicitant.

CAPITOLUL V - EXECUTAREA

Articolul 49 - Executarea pedepselor

(1) O pedeapsă privativă de libertate se execută într-un stat care a încheiat un acord în acest sens cu Tribunalul Special.

(2) În cazul în care mai multe state au încheiat astfel de acorduri, președintele Tribunalului Special desemnează statul responsabil în fiecare caz dat, ținând seama de necesitatea de a asigura o repartizare echitabilă a sarcinilor și după consultarea tuturor statelor în cauză cu privire la dorința și capacitatea acestora de a administra întreaga pedeapsă în conformitate cu hotărârea Tribunalului Special.

(3) Dacă niciun stat nu a încheiat un astfel de acord, pedeapsa poate fi executată în Ucraina. În niciun caz nu poate fi executată o pedeapsă cu închisoarea în statul gazdă.

Articolul 50 - Reducerea pedepsei

(1) Statul în care se execută pedeapsa nu eliberează persoana înainte de expirarea pedepsei pronunțate de Tribunalul Special.

(2) Tribunalul Special are dreptul de a decide orice reducere a pedepsei sau modificare a modalităților de executare a pedepsei și se pronunță în această privință după audierea persoanei.

(3) Procedurile care reglementează impunerea măsurilor prevăzute la alineatul (2) din prezentul articol sunt cele prevăzute în Regulamentul de procedură și de administrare a probelor.

CAPITOLUL VI - CLAUZE FINALE

Articolul 51 - Normele și reglementările Consiliului Europei

Normele și reglementările administrative și financiare ale Consiliului Europei sunt aplicabile Tribunalului Special. Comitetul Miniștrilor, la propunerea Comitetului de conducere, poate aproba derogări de la normele și reglementările Consiliului Europei aplicabile, dacă acest lucru este necesar pentru exercitarea eficientă a funcțiilor Tribunalului Special.

Articolul 52 - Raportul anual și auditul

(1) Președintele Tribunalului Special întocmește un raport anual de activitate al Tribunalului Special pentru aprobarea de către Comitetul de conducere. Acest raport public precizează, în special, anchetele, urmărirea penală și hotărârile în curs și încheiate.

(2) Grefierul Tribunalului Special îl asistă pe secretarul general în pregătirea bugetului anual de cheltuieli al Tribunalului Special, în vederea aprobării de către Comitetul de conducere.

(3) Secretarul general întocmește bilanțul anual al Tribunalului Special în conformitate cu Regulamentul financiar al Consiliului Europei (denumit în continuare „Regulamentul financiar”). Înregistrările, registrele și conturile Tribunalului Special, inclusiv situațiile sale financiare anuale, sunt verificate anual de un auditor independent, în conformitate cu prevederile Regulamentului financiar.

Articolul 53 - Eficiența și raportul cost-beneficiu

(1) Se adoptă o abordare progresivă pentru înființarea Tribunalului Special. Aceasta include următoarele:

(a) într-o primă etapă, Tribunalul Special este înființat fără a-și exercita competența. În cursul acestei faze:

(i) personalul-cheie administrativ și de sprijin al Tribunalului Special, cum ar fi

grefierul și personalul de bază necesar, își intră în funcție, după caz; și

(ii) judecătorii sunt numiți pe listă pentru a alege președintele Tribunalului Special și pentru a adopta Regulamentul de procedură și de administrare a probelor;

(b) într-o a doua etapă, la intrarea în vigoare a acordului cu statul-gazdă, Tribunalul Special înființează structura sa judiciară completă. Judecătorii, Procurorul și procurorii adjuncți vor intra în funcție la o dată care urmează să fie stabilită în conformitate cu prezentul Statut și cu Regulamentul de procedură și de administrare a probelor. Până la stabilirea unei astfel de date, judecătorii pot fi convocați ad-hoc pentru a aborda chestiuni organizatorice și, după caz, pentru a-și îndeplini atribuțiile.

(2) De îndată ce structura judiciară completă a Tribunalului Special a fost înființată, președintele Tribunalului Special notifică părțile la acord că Tribunalul Special a fost constituit în conformitate cu prezentul Statut. Din acest moment, Tribunalul Special începe să își exercite competența.

(3) Tribunalul Special ia decizii menite să asigure că operațiunile și procedurile sale sunt eficiente și rentabile. Aceasta include următoarele:

(a) Tribunalul Special ia toate măsurile de asistență juridică reciprocă și de cooperare care pot fi necesare pentru îndeplinirea efectivă și eficientă a funcțiilor Tribunalului Special în ceea ce privește primirea și utilizarea rezultatelor anchetelor efectuate de autoritățile judiciare din alte state cu privire la crimele care fac obiectul prezentului statut; și

(b) Parchetul și Grefa iau măsurile necesare pentru a se asigura că există o tranziție coordonată de la anchetele și colectarea probelor de către mecanismele regionale și internaționale.

Articolul 54 - Dizolvarea Tribunalului Special la îndeplinirea mandatului său și instituirea unui mecanism rezidual

(1) Atunci când președintele Tribunalului Special confirmă că:

(a) toate investigațiile, procedurile premergătoare, procesele și apelurile începute în fața Tribunalului Special au fost finalizate și toate drepturile de apel posibile în astfel de proceduri s-au prescris, cu excepția procedurilor suspendate în conformitate cu articolul 23 (5) din prezentul Statut; și

(b) în circumstanțele în care un fugar rămâne în libertate, Procurorul și grefierul au luat toate măsurile rezonabile pentru a stabili locul în care se află fugarul și pentru a asigura arestarea acestuia, iar procedurile prevăzute la articolul 28 (1) și (2) din prezentul Statut sunt încheiate;

președintele Tribunalului Special informează Comitetul de conducere cu privire la îndeplinirea mandatului Tribunalului Special, după care Comitetul de conducere poate recomanda părților, în conformitate cu articolul 13 (3) din Acordul parțial extins, să dizolve Tribunalul Special și să instituie un mecanism rezidual.

(2) Într-o perioadă de timp rezonabilă după recomandarea menționată la alineatul (1) din prezentul articol și ținând seama de planul de tranziție adoptat de Comitetul de conducere în conformitate cu articolul 13 (4) din Acordul parțial extins, părțile instituie un mecanism rezidual investit cu personalul și resursele financiare necesare pentru a îndeplini orice funcții de urmărire penală și funcții judiciare rămase, inclusiv rejudecări în conformitate cu articolul 28 (3) din prezentul Statut, precum și pentru a se ocupa de orice chestiuni referitoare la:

- (a) protecția martorilor;
- (b) supravegherea executării sentințelor; și
- (c) prelucrarea cererilor de eliberare anticipată, provizorie și definitivă.

(3) Decizia părților de a dizolva Tribunalul Special intră în vigoare la o sută optzeci de zile de la începerea funcțiilor mecanismului rezidual. Pe parcursul acestei perioade de tranziție, Tribunalul Special cooperează cu părțile la Acord și cu Comitetul de conducere pentru a asigura o încetare ordonată a operațiunilor și o lichidare a obligațiilor în temeiul tuturor acordurilor conexe.